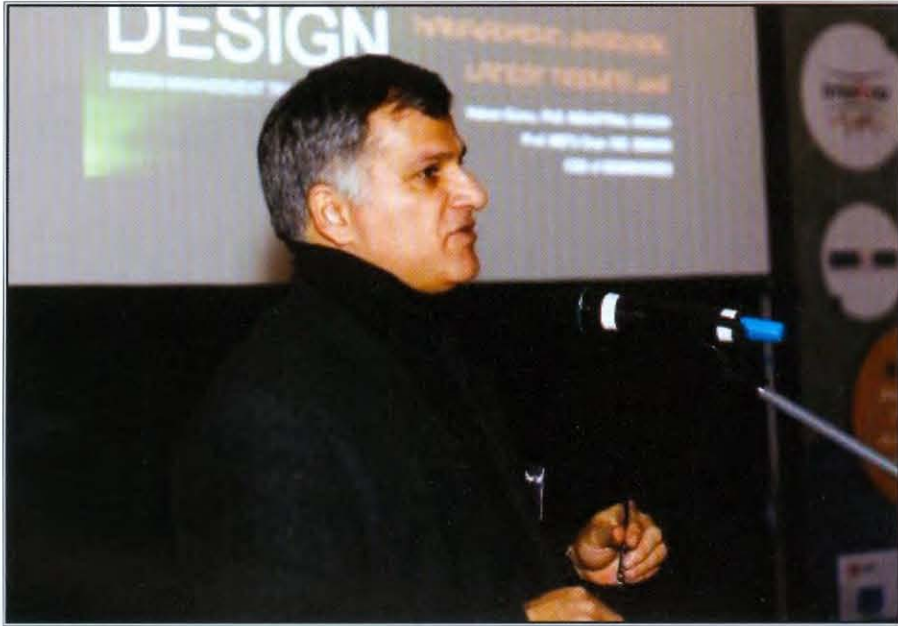

Geleceğin cazibe bölgeleri “Sürdürülebilir İnovasyon Merkezleri”

Dr. Hakan GÜRSU - ODTÜ öğretim üyesi / CEO Designnobis

Günümüzde artık pek çok katma değeri yüksek yeni ürün, benzer teknolojik alt yapıya sahip olduğu gibi oldukça eşdeğer tesislerde birbirine çok yakın yan sanayi ürünleri kullanılarak bir araya getirilmektedir. Bu ürünleri birbirinden farklı ve satılır kılan özelliklerin başında ise; işçilik, malzeme ve tasarım özellikleri sıralanabilir. Bu faktörlerin ise, her şeyden önce markanın oluşumunu etkilediği açıktır.

Küresel pazarlarda, ürünleri geçerli kılan özellikler ise markanın değeri, bilinirliği, güvenilirliği kadar, markayı marka yapan önceden “tanımlanmış” sürdürülebilir çizgisi, hitap ettiği tüketici kitleye yönelik açılımı, inovasyon beceri düzeyi ve satış sonrası hizmetleri olarak sıralanabilir. Görüldüğü gibi, küresel pazarlar için katma değeri yüksek ürün geliştirmek ve doğru pazarlarda ürünlerinizin karşılığını bulmanın sırrı; giderek daha fazla ihtisaslaşmayı ve felsefede tutarlılığı ama mutlaka “sürekliliği ve sürdürülebilirliği” zorunlu kılmaktadır.

Ülkeler için ne pahasına olursa olsun, ürünü üretmenin, üst düzeyde üretkenliğin tek başına bir amaç olarak geçerli olduğu

o tatlı “miras yedi” veya “bizden sonra tufan” dönemleri sona ermiştir. Kaynakların nasıl kullanıldığından kullanım dışı kalan ürünün ne olacağına kadar tüm süreçleri ve bütün bu süreçlerde doğa ile etkileşimi her boyutta sorgulayan, giderek yükselen bir tüketici bilincine karşı çözüm geliştirme sorumluluğunu oyunun her aşamasında algılayarak hızla çözüm üretmesi gereken bir bütünsel süreçten bahsetmekte olduğumuzun altını çizmek isterim.

Artık neyi, kimin için; nereden, ne kadar ve nasıl üretileceği kadar, hedeflenen ürünün rekabetçi ve yenilikçi özellikleri, doğal çevre ile kurduğu denge, etkileşim ve tüketiciye verdiği mesaj ve güven, hedeflenen küresel geçerlilik boyutunda yamsalsal önemler arz etmektedir. Sonuçta artık bütünsel bir süreçten bahsetmekte olduğumuz ve bu çalışmaların ise artık donanımlı bir takım oyununu fazlası ile çağrıştırdığı gerçeği de kanımca çok açıktır.

Salt teknoloji geliştirmenin bile artık tek başına yeterli olmadığı bir süreçten ve yakın gelecekte bahsediyoruz.

Çünkü laboratuvarlarda, AR-GE merkezlerinde veya teknokentlerde geliştirilen buluşlar, icatlar ve benzeri yenilikler, hızla ürünleşmeden, sokaktaki insanın yaşamındaki yerini almadan katma değer yaratamamak da bu çalışmaların hiçbir anlamı ve getirisi kalmamaktadır. Artık her teknolojik gelişme ancak hızla katma değeri yüksek bir ürüne dönüştüğü noktadan itibaren önce hak sahiplerine, sonra bölgesine ve ülkesine yarar sağlamaktadır.

“Sürdürülebilir İnovasyon Merkezi” kavramı, yerel ve ulusal sanayinin giderek ihtiyaç duyduğu yüksek katma değer potansiyeline sahip ürün geliştirebilecek alt yapıda teknolojik ihtisas alanlarında yeni bir çekim ve görevdeşlik girişimi olarak tanımlanabilir. Bu model ile “teknokentlerin” bir adım ötesine geçerek, yararcı sonuçlar üreten aktif, dinamik ve çözüm odaklı merkezler oluşturulması amaçlanmaktadır. Kobilerin küçük kapasiteli veya yetersiz Ar-Ge yatırımlarını çözüm odaklı proje çalışmalarına kaydırmasını sağlayacak bir merkezi yatırım ile bir dinamik model oluşturulması ile ürün ve teknoloji geliştirme- nin önündeki engeller ve kaynak sorunları aşılabilecektir.

Dolayısıyla KOBİ’lerin bağımsız ARGE ve makine, teçhizat yatırımları yerine küçük bütçeli ama daha çok sayıda proje yatırımı yapılması yolu ile sürdürülebilir bir kalkınmanın desteklenmesi hedeflenmektedir.

Özellikle orta ve küçük ölçekli sanayinin odaklandığı ve yoğunlaştığı tüm alanlarda, örneğin organize sanayi bölgelerinde sürdürülebilir bir kalkınmanın, uygun teknolojilerin ve üretime uygulanma becerisinin geliştirilmesi konusunda yaratıcı ve yenilikçi fikirlerin üretildiği çekirdek birimler oluşmaya başlayacaktır.

Entelektüel sermayeyi oluşturan, üretim becerisini geliştiren, tüm endüstriyel iş birlikteliklerini yeniden biçimleyen ve yenilikçi düşüncenin hayata geçirilmesine olanak yaratan bu merkezler yetişmiş insan gücü oluşturmada ve bilginin kazanımı ve paylaşımı süreçlerinde de yaşamsal öneme sahiptir.

Dünya üzerinde teknolojik araştırma ve sürdürülebilir inovasyon merkezi benzeri modeller giderek yaygınlaşmakta; özellikle gelişmekte olan ve gelişmiş ülkelerde sürdürülebilir kalkınma üzerindeki etkinliğini artırmaktadır. En temel görüntüsü ile yapısal model, özerk bir merkez ve partnerlerinden oluşmakta; merkez, partnerlerin araştırma ve geliştirme faaliyetlerini sürdürülebilir bir platform içerisinde gerçekleştirmekte, gelecek için insan gücü oluşturmakta; bilgiyi ve deneyimi ortaya çıkarmakla yükümlü olmaktadır. Bu çerçevede paydaş kurumları ile yapılan iş birliktelikleri ile etken alan genişlemekte ve sürdürüle-

Dolayısıyla KOBİ’lerin bağımsız ARGE ve makine, teçhizat yatırımları yerine küçük bütçeli ama daha çok sayıda proje yatırımı yapılması yolu ile sürdürülebilir bir kalkınmanın desteklenmesi hedeflenmektedir.

bilir bir kalkınmanın gerekliliklerinin hızla yakalanması hedeflenmektedir. Sürdürülebilir İnovasyon Merkezinin öncelikle mevcut teknokentlerden daha esnek ve işlevsel bir yapısı olması, sanayi ile iç içe çalışması, test ve araştırma laboratuvarlarını içinde barındırması, daha hızlı, güvenli ve çözüm odaklı araştırma yürütme becerisi ve işlevselliği ön planda tutması ile önemli avantajları barındırdığı unutulmamalıdır.

Tasarımcı, mühendis ve araştırmacıların çözüm odaklı takım çalışması için bir araya geldiği bu dinamik oluşumlarda, teknokentlerde uygulanan üretim ve araştırma amaçlı mekân kullanımını sınırlandırmaları olmamasının da öncelikle ürün odaklı çözümlere yönelik etkin çalışma olanaklarını artıracaktır.

Yasal Mevzuatlar gerekliliklerine uygun bir yapılanma ile SİM modeli tüm teknokent avantajlarına sahip olacağı gibi KOBİ’lerin ihtiyaç duyduğu ARGE görevini pek çok proje için aynı fiziksel olanakları kullanarak sürdürülebilir.

Beceri geliştirme ve entelektüel sermaye birikimi,

- Entelektüel sermaye birikimi ile ihtisas iş alanlarının ve teknik becerinin ülke tabanında yaygınlaştırılması,
- Araştırmalarda ortaya çıkan teknolojik gelişmelerin ve tüm sonuçların hızla uygulamaya dönüştürülmesi,
- Endüstrinin ihtiyaç duyduğu “ihtisaslaşmış” insan gücü yetiştirilmesine olanak yaratılması,
- Kritik veri tabanı oluşturulması,
- Teknolojik ve katma değer yaratan “yenilikçi” ve rekabetçi ürünler geliştirilmesi,
- IP veri tabanı ve ürün ölçümleme, değerlendirme (test) laboratuvar birimlerinin oluşturulması kullanımının yaygınlaştırılması...

Endüstriyel iş birliktelikleri

- İş birliktelikleri öncelikle araştırma kurumları, enstitüler, üniversiteler ile gerçekleşmelidir.
- Sanayi kurumları ile proje temel veya çözüm ortakları olarak ilişkiler kurulması hedeflenmelidir.
- Sanayi kuruluşlarının ihtiyaç duyduğu, akredite ürün geliştirme aşamalarının her boyutunda iş birliktelikleri gerçekleştirmek ve ürünleri kullanılabilirlik, test edilebilirlik anlamında desteklemek amaçlanmalıdır.

İnovasyon becerisi

Sim modelinin temel amacı; interdisipliner grupların çözüm odaklı proje geliştirme becerilerini yükseltmek, yaratıcı ve yenilikçi düşüncüyü ürünleştirme konusunda KOBİ’lerden başlayan ve giderek yükselen ölçekte sürdürülebilir bir kalkınma hareketinde itici güç ve ulusal inovasyona destek olmaktır.

DESIGNOPOLIS by Designnobis

DESIGNOPOLIS by Designnobis

Bu çerçevede yetersiz ARGE yatırımlarını ve ürün değerlendirme imkânlarını çözüm odaklı projelere kaydırarak öncelikle verimliliği ve üretkenliği artırmak ve bilgi birikimini bir noktada yoğunlaştırmak amaçlanmaktadır. İnovasyon süreçlerinin sabır ve birikim temel esasına uygun davranarak, entelektüel sermaye oluşumu ve sürdürülebilir bir kalkınma için “ihtisaslaşmış eleman”, yetişmiş insan gücünün ortaya çıkarılması hedeflenmektedir.

Teknoloji geliştirme birimlerinde ortaya çıkan, tüm teknolojik buluntular (üretim teknolojileri, teknolojik ürün, malzeme ve diğer) bu merkezler yardımı ile hızla akılcı ta-

sarımlara dönüştürülerek ürünleşecek, nihai ürünler de küresel pazarlarda yerini alma şansı bulacaktır. Sürdürülebilir inovasyon merkezleri içinde; üretilen ve geliştirilen tüm ürün, hizmetler, bilgi birikimleri ve devamlılığı sağlamak konusundaki beceri düzeyleri ile orta, uzun vade içinde ülkeler ve yer aldığı bölgeler için yaşamsal bir öneme sahip olacaktır. Teknolojinin geliştirildiği bu yenilikçi alt yapının akılcı tasarımlara dönüştüğü ve pazar için gereken tüm alt yapı, donanımla buluşma imkânına kavuşacağı bir yapının sürdürülebilir bir gelecek için önemini giderek anlaşılacağı günler artık çok yakındır. ■

DESIGNOPOLIS projesi ayrıntıları *Konsept Projeler Eylül sayısında...*